

Zimní zahrada dokáže rozšířit naše možnosti bydlení o další velmi atraktivní obytný...

Stavíme luxusní zimní zahradu

15.03.2011 STAVBA

Zimní zahrada může - a také tomu tak často bylo - sloužit jako místnost pro přechovávání kytiček. To je poměrně skromný cíl, který byl v uplynulých letech v našich socialistických podmínkách poměrně snadno realizovatelný. Dnešní zimní zahrady však mají mnohem větší ambice.

Na počátku devadesátých let minulého století u našich západních sousedů vypukl boom zimních zahrad. Jejich šíření už ale nebylo jen „rozmarem“ bohatých, dalším prostorem zvyšujícím lesk a luxus rezidenčních sídel. Tentokrát šlo o naděje ekologicky orientovaných architektů, kteří v zimních zahradách viděli kromě jiného možnost získávání tepla ze sluneční energie bez zavádění dodatečných technologií.

Bydlení ve skleníku

Reakcí na nové trendy v chápání moderního bydlení byl zajímavý projekt zimní zahrady vystavený roku 1981 na Zemské zahradnické výstavě v Baden-Badenu. Projekt, který měl na tehdejší odbornou veřejnost velký dopad, přinesl myšlenku „bydlení ve skleníku“ a zároveň odstartoval novou rovinu v oblasti ekodesignu. Zimní zahrada se tak stala v rukou experimentálně naladěných architektů jakýmsi „postmoderním dobrodružstvím s ohraničeným rizikem“. A ačkoli zní tato formulace na první pohled možná příliš složitě, pravdou je, že vývoj

nových technologií a materiálů v kombinaci s výrazným posunem v náhledu na soužití s přírodou a prosazování ekologických myšlenek napomohl vzniku osobité architektury, která si označení postmodernistická určitě zaslouží. A ani slovo „dobrodružství“ není v této definici náhodné.

Představte si možnost skutečně fyzicky prožít emoce, které přináší bouře, hromy a blesky, přívaly deště či sněhu v maximálním sepětí s okolní přírodou - a být přitom díky zimní zahradě před skutečnými dopady přírodních živlů účinně chráněni. A ať už si to uvědomujeme či ne, právě „ohraničení rizika“ je jedním z nejsilnějších lákadel a důvodů motivujících k pořízení dalšího obytného prostoru ve formě zimní zahrady. Například možnost koupat se v bazénu či číst si knížku v houpacím křesle, když venku zuří bouře, je prostě neodolatelná.

Zimní zahrada včera a dnes

Pokud jde o historii zimních zahrad, je nepoměrně starší než ony zmíněné postmodernistické trendy, které výrazně ovlivnily vzhled a funkci současných zimních zahrad. V řadě zemí - například Belgie či Británii, jde o pojem, který má dlouholetou tradici. Je součástí tradiční architektury rodinných domů, veřejných i historických budov. Klimatické podmínky těchto zemí rozšíření tohoto architektonického prvku vysloveně přály. Shrneme-li tedy poznatky vycházející z dlouholetých tradic v těchto zemích a současné trendy, můžeme říci, že zimní zahrady nejsou prosklenými altány či příručními skleníky, ale plnoprávnými prostory, které mohou být součástí obývacích místností, pracoven, nebo být zcela samostatným prostředím, využívaným k mnoha dalším nejrůznějším činnostem.

Zimní zahrady spadají do široké rodiny prosklených staveb, které slouží nejrůznějším účelům - zádveřmi počínaje přes zasklení bazénů, nejrůznější skleníky, zasklené pergoly, prosklené lodžie, střešní zimní zahrady, prosklené střechy, prosklené světlíky až po prosklená schodiště. Zimní zahrada stojí na pomyslném vrcholku těchto staveb a mnohé z jejich vlastností sdružuje. Právě proto nemá jednoznačně stanovený účel. Naopak se staví z nejrůznějších důvodů a její využití sahá od pokoje pro kytky až po komfortní jídelnu či obývací pokoj.

Vhodná technologie stavby

I když jsme naznačili široké možnosti zimních zahrad - skleníků, jímač energie či obývací, je zřejmé, že není prakticky možné tyto vlastnosti skloubit bez zbytečného dohromady. Vlastně bychom to ani neměli od projektu očekávat. Platí, že komplexní systém zimní zahrady může i při nejlepší projekci a stavebním provedení fungovat uspokojivě jen tehdy, pokud majitel jasně předem definuje, co speciálně má jeho zimní zahrada splňovat. Podle využití a polohy může být teprve pak vybrána vhodná technologie stavby i specifickým požadavkům přizpůsobená konstrukce. Pohlédnuto z druhé strany je nutné si uvědomit, že funkční možnosti zimní zahrady úzce souvisí s dispozicemi domu, orientací na světovou stranu a typem okolí.

Pořízení zimní zahrady je drahou záležitostí

V Čechách slovo „zimní“, stejně jako slovo „zahrada“ v názvu svádějí k situování těchto konstrukcí směrem na jih. To ale neodpovídá principu zimních zahrad, protože při orientaci celého prostoru na tuto světovou stranu je vnitřek zejména v letním období zatěžován slunečním zářením tak extrémně, že při nedostatečném technickém zajištění se tento prostor stává neobyvatelným. V případě, že nemáme možnost volby polohy a tvaru zimní zahrady, protože její umístění je dané například jedinou možností orientace na jih, pak ještě existuje řada technických řešení: tónováním skel, větracími otvory, zastiňovacími vnějšími prvky

a doplňky až po extrémní řešení vnitřní klimatizací. Je však důležité pamatovat, že pořízení zimní zahrady je drahou záležitostí a každá další konstrukční komplikace cenu jen zvyšuje.

Nejvhodnější umístění zimní zahrady vzhledem k jejímu využití je přímé propojení na obývací pokoj nebo jídelnu. Co se týká světových stran, je nejvhodnější orientace východní, jihovýchodní nebo západní. Správně zvolená poloha pak může přispět k vylepšení mikroklimatu celého domu.

Jak na „zahradní“ pohodu

Rozhodujícím faktorem pro zabezpečení příjemného prostředí uvnitř zimní zahrady je kvalita použitého konstrukčního systému a vysoká kvalita zasklení. To vše musí být doprovázeno vhodným způsobem vytápění v zimním období a větráním v létě.

Vytápění je nejlépe řešit rozmístěním topných těles kolem prosklených stěn tak, aby byla zabezpečena dokonalá cirkulace teplého vzduchu od prosklení směrem ke zděné části domu. Vzhledem k tomu, že jde o velmi odbornou záležitost, je více než nutná konzultace s odbornou topenářskou firmou.

Střešní okno s termostatem

Větrání by mělo zabezpečit dostatečnou cirkulaci vzduchu okenními křídly a dveřmi. Tuto přirozenou cirkulaci vzduchu je vhodné podpořit osazením ventilačních mřížek do spodní části svislých stěn a střešního elektrického ventilátoru ovládaného termostatem nebo střešního okna s termostatem a dešťovým čidlem. Všechny otvory je nutno opatřit sítkami proti hmyzu, který dokáže pobyt v zimní zahradě značně znepříjemnit nebo způsobit znečištění a zahánění vody v bazénu.

Při použití správného systému pro konstrukci zimní zahrady, kvalitního zasklení a vhodné orientace ke světovým stranám není stínění bezpodmínečně nutné. V ostatních případech je instalace zastínění vhodná z důvodu omezení prostupu slunečního záření do interiéru a zachování intimity při pohledu zvenčí.

text: Stojan Černodrinski, foto: archiv firem